

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету
соціальної педагогіки та психології

О.В. Пономаренко
(ініціали та прізвище)
« 29 » серпня 2024 р.

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ
ЗАГАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ

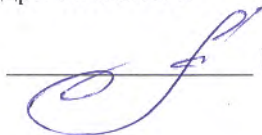
Частина 1

підготовки першого (бакалаврського) рівня
денної форми здобуття освіти

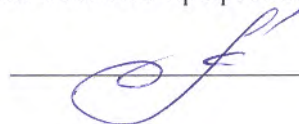
освітньо-професійна програма «ПСИХОЛОГІЯ»
спеціальності 053 – Психологія
галузі знань 05 – Соціальні та поведінкові науки

ВИКЛАДАЧ: Горбань Г.О., д-р психол. наук, доцент, професорка кафедри психології

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри психології
Протокол № 1 від «28» серпня 2024 р.
Завідувач кафедри психології

 Н.О. Губа

Погоджено
Гарант освітньо-професійної програми

 Н.О. Губа

2024 рік

Викладач: Горбань Галина Олександрівна,

д-р психол. наук, доцент, професорка кафедри психології

Зв'язок з викладачем:

e-mail: gorbanga@znu.edu.ua;

повідомлення в СЕЗН ЗНУ на платформі Moodle: <https://moodle.znu.edu.ua>

Телефон: 288-76-46 (кафедра психології)

Кафедра: психології, навчальний корпус ЗНУ № 8, ауд. 220

1. Опис дисципліни

Метою дисципліни є створення умов ефективного освоєння здобувачами вищої освіти основних теоретичних знань з загальної психології, набуття ґрунтовних знань з основних методологічних та теоретичних засад психології, практичних навичок їх застосування, становлення професійної свідомості та самосвідомості.

Основними *завданнями* вивчення дисципліни «Загальна психологія» є:

– набуття методологічної компетентності: знання класичних і сучасних психологічних концепцій та наукових шкіл; підходів до аналізу психічного; оволодіння понятійним апаратом загальної психології;

– розвиток психологічної грамотності: засвоєння особливостей аналізу психічних явищ під час різноманітної активності індивіда; освоєння принципів проведення аналізу психологічних особливостей під час взаємодії з іншими у власній професійній діяльності; набуття досвіду визначати основні складові психологічної структури психічної активності індивіда; аналізувати фактори, закономірності та механізми психологічного прояву індивіда;

– розвиток професійної компетентності: усвідомлення складності й неоднозначності психологічних процесів й проявів індивіда; уміння професійно вибудовувати цілісну картину поведінки особистості; готовність враховувати особливостей психіки індивіда під час здійснення професійної діяльності;

– розвиток інформаційної компетентності: готовність аналізувати, інтерпретувати, систематизувати, критично оцінювати інформацію в процесі навчальної та пошукової діяльності; уміння організовувати ефективний пошук інформаційних джерел з застосуванням новітніх інформаційних технологій; свідомо використовувати новітні інформаційні технології.

Дисципліна «Загальна психологія» логічно й змістовно пов'язана з такими дисциплінами першого (бакалаврського) освітнього рівня «Психофізіологія та основи генетики людини», «Зоопсихологія та порівняльна психологія».

Паспорт дисципліни

<i>Нормативні показники</i>	<i>Денна форма здобуття освіти</i>		
Статус дисципліни	Обов'язкова. Цикл професійної підготовки спеціальності		
Семестр	1 (частина 1)	2 (частина 2)	1, 2
Кількість кредитів ECTS	4	6	10
Кількість годин	120	180	300
Лекційні заняття (годин)	30	32	60
Практичні заняття (годин)	14	32	46
Самостійна робота (годин)	76	116	194
Вид підсумкового семестрового контролю:	залік	екзамен	
Консультації	сторінка факультету СПП: https://www.znu.edu.ua/ukr/university/departments/spp/grafik_navchal_nogo_protsesu_ta_rozklad_zanyat		
Посилання на електронний ресурс СЕЗН ЗНУ на платформі Moodle	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=7364		

2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

Компетентності	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
<i>Інтегральна компетентність:</i> Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов	<ul style="list-style-type: none"> • словесні; наочні; практичні • пояснювально-ілюстративний; пошуковий; дослідницький; проблемного викладу; проєктно-дослідницький метод; методи перевірки та оцінювання досягнень • організації та проведення навчання; стимулювання та мотивації; контролю й самоконтролю в навчанні; інтегровані методи; індивідуальне і групове консультування • дискусії, дебати, конференції, полеміки; мозковий штурм; аналіз історій і ситуацій; робота в групах; ігрові техніки; моделювання діяльності; складання ментальних карт; схеми, таблиці, практичні роботи; вправи; творчі роботи; презентації • відеоконференції в форматі лекцій або семінарів; онлайн дискусії; тестування; бліц-опитування 	
<i>Загальні компетентності:</i> ЗК2 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності		
ЗК4 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями		
ЗК5 Здатність бути критичним і самокритичним		
ЗК7 Здатність генерувати нові ідеї (креативність)		
ЗК11 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя		
<i>Спеціальні компетентності:</i> СК1 Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології		
СК2 Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ		
СК3 Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків (зокрема, в контексті організації заходів раннього втручання).		
СК4 Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел		
СК6 Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження		
СК10 Здатність дотримуватися норм професійної етики		
СК11 Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку		
СК13 Здатність визначати норму й патології психічного розвитку індивіда, враховувати взаємозв'язок і взаємовплив фізичної, когнітивної, емоційної, соціальної та культурної сфер його життєдіяльності, в т.ч. з врахуванням воєнного стану та післявоєнного відновлення.		

Результати навчання	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
ПРН1 Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання	<ul style="list-style-type: none"> • словесні; наочні; практичні • пояснювально-ілюстративний; пошуковий; дослідницький; проблемного викладу; проектно-дослідницький метод; методи перевірки та оцінювання досягнень • організації та проведення навчання; стимулювання та мотивації; контролю й самоконтролю в навчанні; інтегровані методи; індивідуальне і групове консультування • дискусії, дебати, конференції, полеміки; мозковий штурм; аналіз історій і ситуацій; робота в групах; ігрові техніки; моделювання діяльності; складання ментальних карт; схеми, таблиці, практичні роботи; вправи; творчі роботи; презентації • відеоконференції в форматі лекцій або семінарів; онлайн дискусії; тестування; бліц-опитування 	1. <i>Попереднє (вхідне)</i>
ПРН2 Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань		2. <i>Формувальне.</i> <ul style="list-style-type: none"> • навчальні тести • дискусії • запитання • самостійні завдання • письмові завдання • опитування • практичні заняття • концептуальні карти
ПРН4 Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел		3. <i>Підсумкове</i> <ul style="list-style-type: none"> • екзамен • тести • заключні есе • рубіжні тести • підсумкові завдання
ПРН5 Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проективні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги		4. <i>Інсативне оцінювання</i> <ul style="list-style-type: none"> • самооцінювання • порівняння поточної продуктивності з попередньою
ПРН6 Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження		5. <i>Пряме</i> <ul style="list-style-type: none"> • завдання для самостійної роботи • тести • іспити • есе • активність під час обговорень на занятті • письмові, усні презентації та виступи • явна саморефлексія щодо того, чого навчилися
ПРН7 Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки		6. <i>Непряме</i> <ul style="list-style-type: none"> • опитування • конспекти понять і аналіз здобутків • самозвіт про діяльність поза закладом навчання
ПРН8 Презентувати результати власних досліджень усно / письмово для фахівців і нефахівців		7. <i>Кількісне:</i> розподіл балів за різні види навчальної активності та діяльності
ПРН9 Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання (зокрема, щодо організації заходів раннього втручання)		
ПРН12 Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника		
ПРН15 Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку		
ПРН16 Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога		
ПРН19 Знати організацію нервової системи, основних органів чуття людини; механізми вищої нервової діяльності		

Результати навчання	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
ПРН21 Застосовувати набуті знання та уміти під час організації та надання психологічної та соціально-психологічної допомоги різним верствам населення, професійно орієнтуватися у теоретичних підходах та практичних напрямках сучасної психології		8. <i>Якісне</i> : задовільно – прийнятно – добре – вдало – відмінно
ПРН22 Обґрунтовувати і продуктивно забезпечувати розвиток і корекцію діяльності індивіда, соціальної групи, в т.ч. за умов воєнних дій та повоєнному відновленню		

3. Зміст навчальної дисципліни

ЧАСТИНА 1 (семестр 1)

Змістовий модуль 1. Вступ до психології

Тема 1. Психологія як наука

Історичний контекст становлення психології як науки. Предмет психології та основні принципи психології. Поняття про загальну психологію та основні категорії. Методи дослідження в психології.

Тема 2. Психіка і свідомість.

Природничо-наукові засади психології. Розвиток психіки. Свідомість як вища форма психіки.

Змістовий модуль 2. Психологія особистості

Тема 3. Поняття особистості в психології

Співвідношення понять індивід, особистість, індивідуальність. Структура особистості. Сучасні теорії особистості.

Тема 4. Особистість в системі соціальної взаємодії

Типології особистості. Життєвий шлях особистості. Соціалізація та індивідуалізація. Самореалізація особистості.

Змістовий модуль 3. Індивідуально-психологічні особливості людини

Тема 5. Темперамент і характер

Типи темпераменту: загальна характеристика. Темперамент й індивідуальний стиль діяльності.

Структура і типологія характеру. Акцентуації характеру. Соціальний аспект становлення характеру особистості.

Тема 6. Здібності особистості

Задатки та індивідуальні відмінності. Природа, структура, розвиток здібностей. Загальні та спеціальні здібності.

Тема 7. Спрямованість особистості

Спрямованість: загальна характеристика. Спрямованість та самосвідомість. «Я» – концепція.

ЧАСТИНА 2 (семестр 2)

Змістовий модуль 4. Психологія діяльності та поведінки

Тема 8. Загально-психологічна теорія діяльності

Історичний аспект виникнення діяльнісного підходу. Діяльність і активність. Діяльність як психологічна категорія. Структура діяльності. Психологічна характеристика основних видів діяльності: гра, навчання та праця.

Тема 9. Освоєння діяльності

Уміння та навички (операціонально-технічна та інформаційна підсистеми аналізу діяльності). Компетентність. Соціальна поведінка.

Тема 10. Мотиваційно-особистісні аспекти діяльності.

Мотив і мотивація. Загальна характеристика мотивів. Основні мотиваційні стани.

Змістовий модуль 5. Емоційно-вольове регулювання діяльності та поведінки

Тема 11. Емоції та почуття

Загальні підходи до визначення понять емоції та почуття. Особливості та види емоцій і почуттів. Закономірності емоцій і почуттів. Розвиток емоцій, емоційний інтелект.

Тема 12. Воля

Основні характеристики вольових станів. Вольова регуляція поведінки.

Тема 13. Уважність

Уважність та увага. Загальна характеристика уваги. Види та властивості уваги. Уважність. Незібраність уваги (неуважність) та дезорганізованість свідомості.

Змістовий модуль 6. Когнітивна сфера особистості

Тема 14. Сенсорно-перцептивні процеси

Відчуття: властивості та загальні закономірності. Сприйняття: характеристика та особливості. Ілюзії сприйняття.

Тема 15. Пам'ять. Уява

Теорії та закони пам'яті. Види пам'яті та їхні особливості. Загальна характеристика процесів пам'яті.

Уява: основні види та процеси. Уява і творчість.

Змістовий модуль 7. Психологія мислення та інтелекту

Тема 16. Мислення в структурі психічних явищ

Структура мислення: загальні підходи. Властивості мислення. Види мислення. Техніки та прийоми розвитку мислення. Цілепокладання Мислення та мовлення.

Тема 17. Інтелект

Проблема визначення поняття інтелект. Психологічні підходи вивчення інтелекту. Види інтелекту.

**4. Структура навчальної дисципліни
(частина 1)**

Форми організації освітнього процесу	Тема	Кількість годин	
		Денна форма навчання	
		всього	згідно розкладу
	Змістовий модуль 1. Вступ до психології		
Лекція 1	Психологія як наука	2	щотижня
Лекція 2	Психологія як наука	2	щотижня
Практичне заняття 1	Психологія як наука. Конференція: «Предмет психології та основні принципи психології»	2	знаменник
Самостійна робота	Опрацювання навчальних джерел з теми 1 Додаткове завдання для самостійної роботи 1	6	щотижня
Лекція 3	Психіка і свідомість	2	щотижня
Лекція 4	Психіка і свідомість	2	щотижня
Практичне заняття 2	Психіка і свідомість. Групова робота «Категорії психіки і свідомість в сучасній психології: зміст і трактування»	2	знаменник
Самостійна робота	Опрацювання навчальних джерел з теми 2 Завдання для самостійної роботи 1 Додаткове завдання для самостійної роботи 2	6	щотижня
	Змістовий модуль 2. Психологія особистості		
Лекція 5	Поняття особистості в психології	2	щотижня
Лекція 6	Поняття особистості в психології	2	щотижня
Практичне заняття 3	Поняття особистості в психології. Загальне обговорення «Поняття особистість в сучасній психології: поліваріантність визначень та залежність від теоретичних підходів».	2	знаменник

Форми організації освітнього процесу	Тема	Кількість годин	
		Денна форма навчання	
		всього	згідно розкладу
Самостійна робота	Опрацювання навчальних джерел з теми 3 Завдання для самостійної роботи 2 Додаткове завдання для самостійної роботи 3	8	щотижня
Лекція 7	Особистість в системі соціальної взаємодії	2	щотижня
Лекція 8	Особистість в системі соціальної взаємодії	2	щотижня
Практичне заняття 4	Особистість в системі соціальної взаємодії. Дискусія «Особливості соціалізації та індивідуалізації в сучасному світі»	2	знаменник
Самостійна робота	Опрацювання навчальних джерел з теми 4 Додаткове завдання для самостійної роботи 4	6	щотижня
Змістовий модуль 3. Індивідуально-психологічні особливості людини			
Лекція 9	Темперамент і характер	2	щотижня
Лекція 10	Темперамент і характер	2	щотижня
Практичне заняття 5	Темперамент і характер. Розв'язання задач та виконання вправ.	2	знаменник
Самостійна робота	Опрацювання навчальних джерел з теми 5 Додаткове завдання для самостійної роботи 5	6	щотижня
Лекція 11	Здібності особистості	2	щотижня
Лекція 12	Здібності особистості	2	щотижня
Практичне заняття 6	Здібності особистості. Групова робота «Задатки, здатності, здібності: особливості визначення»	2	знаменник
Самостійна робота	Опрацювання навчальних джерел з теми 6 Додаткове завдання для самостійної роботи 6	6	щотижня
Лекція 13	Спрямованість особистості	2	щотижня
Лекція 14	Спрямованість особистості	2	щотижня
Лекція 15	Узагальнення: структура загальної психології (частина 1)	2	щотижня
Практичне заняття 7	Спрямованість особистості. Дискусія «Спрямованість особистості зумовлена суспільством (макросередовищем) або контактною групою (мікросередовищем)?»	2	знаменник
Самостійна робота	Опрацювання навчальних джерел з теми 7 Завдання для самостійної роботи 3 Додаткове завдання для самостійної роботи 7	6	щотижня
Самостійна робота	Виконання індивідуального завдання. Підготовка до підсумкового контролю	30	протягом семестру
Лекції		30	
Практичні		14	
Самостійна робота		76	

5. Види і зміст контрольних заходів (частина 1)

Форми організації освітнього процесу	Вид контрольного заходу	Зміст контрольного заходу	Критерії оцінювання та термін виконання	Усього балів
ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ				
Змістовий модуль 1. Вступ до психології				
Практичне заняття 1	Формувальне пряме оцінювання	Повідомлення, обговорення, запитування, дискусії, повідомлення	Критерії оцінювання подано у СЕЗН ЗНУ на платформі Moodle. Термін проведення за розкладом навчальних занять	3
Практичне заняття 2	Формувальне пряме оцінювання, самооцінювання	Групова робота з проблем, виступи, швидкі письмові завдання		3

Форми організації освітнього процесу	Вид контрольного заходу	Зміст контрольного заходу	Критерії оцінювання та термін виконання	Усього балів
Тестування	Формувальне та іпсативне оцінювання з тем 1, 2	Навчальні тести 1, 2	Кількість правильних відповідей. Термін: за результатами вивчення тем змістового модуля	2
Самостійна робота	Формувальне пряме оцінювання	Завдання для самостійної роботи 1	Терміни виконання та критерії оцінювання подано у СЕЗН ЗНУ	5
Модульний контроль	Рубіжні оцінювальні тести	Модульний контрольний тест 1	Кількість правильних відповідей. Термін: визначено у СЕЗН ЗНУ	5
Змістовий модуль 2. Психологія особистості				
Практичне заняття 3	Формувальне пряме оцінювання, самооцінювання	Повідомлення, обговорення, запитування, дискусії, повідомлення	Критерії оцінювання подано у СЕЗН ЗНУ на платформі Moodle. Термін проведення за розкладом навчальних занять	3
Практичне заняття 4	Формувальне пряме оцінювання, самооцінювання	Участь у дискусії, аналіз ситуації, проблемні запитання, опитування		4
Тестування	Формувальне та іпсативне оцінювання з тем 3, 4	Навчальні тести 3, 4	Кількість правильних відповідей. Термін: за результатами вивчення тем змістового модуля	2
Самостійна робота	Формувальне пряме оцінювання	Завдання для самостійної роботи 2	Терміни виконання та критерії оцінювання подано у СЕЗН ЗНУ	5
Модульний контроль	Рубіжні оцінювальні тести	Модульний контрольний тест 2	Кількість правильних відповідей. Термін: подано у СЕЗН ЗНУ	5
Змістовий модуль 3. Індивідуально-психологічні особливості людини				
Практичне заняття 5	Формувальне пряме оцінювання	Участь у дискусії, аналіз ситуації, проблемні запитання, опитування	Критерії оцінювання подано у СЕЗН ЗНУ на платформі Moodle. Термін проведення за розкладом – <i>тиждень знаменника</i>	3
Практичне заняття 6	Формувальне пряме оцінювання, самооцінювання	Практичні завдання, обговорення, запитування, дискусії, повідомлення		3
Практичне заняття 7	Формувальне пряме оцінювання, самооцінювання	Участь у дискусії, аналіз ситуації, проблемні запитання, опитування		4
Тестування	Формувальне та іпсативне оцінювання з тем 5, 6, 7	Навчальні тести 5, 6, 7	Кількість правильних відповідей. Термін: за результатами вивчення тем змістового модуля	3
Самостійна робота	Формувальне пряме оцінювання	Завдання для самостійної роботи 3	Терміни виконання та критерії оцінювання подано у СЕЗН ЗНУ	5
Модульний контроль	Рубіжні оцінювальні тести	Модульний контрольний тест 3	Кількість правильних відповідей. Термін: подано у СЕЗН ЗНУ	5
Усього за поточний контроль	16			60

Форми організації освітнього процесу	Вид контрольного заходу	Зміст контрольного заходу	Критерії оцінювання та термін виконання	Усього балів
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ (частина 1)				
Залік	Індивідуальні завдання	1. Есе 2. Карта запитань до теми 3. Ключові поняття модуля	Терміни виконання та критерії оцінювання подано у СЕЗН ЗНУ на платформі Moodle	20
	Підсумкове оцінювання теоретичних знань	Підсумковий тест. Зміст навчальної дисципліни	Критерії оцінювання подано у СЕЗН ЗНУ на платформі Moodle. Термін виконання за розкладом заліків	20
Усього за підсумковий контроль	2			40

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов’язковим повторним курсом)		

6. Основні навчальні ресурси

- Бондарчук Е.И., Бондарчук Л.И. Основы психологии та педагогики. Киев : МАУП, 2002. 168 с.
- Варій М.Й. Загальна психологія : підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2009. 1008 с. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/TSUL/0007336.pdf>.
- Варій М.Й. Психологія : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2009. 288 с. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/TSUL/0007222.pdf>.
- Веракіс А.І., Завалевський Ю.І., Левківський К.М. Основы психологии. Київ–Харків, 2005. 416 с.
- Видатні постаті психології: історія, сучасність і перспективи : матеріали І Всеукр. наук.-практ. конф. до дня психолога (м. Львів, 21 квіт. 2023 р.). Львів : ЛДУ БЖД, 2023. 188 с. URL: <http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi73/0053773.pdf>.
- Власова О.І., Марушкевич А.А. Основы психологии і педагогики : підручник. Київ : ВПЦ Київський університет, 2009. 256 с.
- Волошина В.В., Долинська Л.В., Ставицька С.О., Темрук О.В. Загальна психологія : практикум : навч. посіб. Київ : Каравела, 2011. 280 с.
- Гончарук П.А., Сингаївська І.В. Загальна психологія: пропедевтика (модульний підхід) : навч. посіб. Київ : КРОК, 2009. 220 с.
- Гончарук П.А., Сингаївська І.В. Загальна психологія: пропедевтика. Київ : Університет економіки та права "КРОК", 2009. 220 с.
- Гуменюк О.Г. Основы загальної та юридичної психології. Київ : КНТ, 2012. 592 с.
- Дубравська Д.М. Основы психологии / ред. Л.І. Крючкович. Львів : Світ, 2001. 280 с.

12. Дуткевич Т.В. Загальна психологія. Теоретичний курс : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2017. 388 с. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/TSUL/0041000.pdf>.
13. Євдокімова О.О. Історія психології : навч. посіб. 2-ге вид., допов. Харків : ХНУВС, 2020. 320 с. URL: <http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi71/0052019.pdf>.
14. Загальна психологія : навчальний посібник. / О.П. Сергєєнкова, О.А. Столярчук, О.П. Коханова, О.В. Пасєка. Київ : Центр учбової літератури, 2012. 320 с.
15. Загальна психологія : підручник. / О. Скрипченко, Л. Долинська, З. Огороднійчук та ін. Київ : Просвіта, 2005. 464 с.
16. Загальна психологія : підручник. / С.Д. Максименко, В.О. Зайчук, В.В. Кліменко та ін. ; за заг. ред. С.Д. Максименка. Вінниця : Нова Книга, 2004. 704 с.
17. Загальна психологія : навч. посіб. / І.В. Богдановський, О.В. Войтенко, С.О. Деніжна [та ін.] ; за заг. ред.: Р.А. Калениченка, О.Г. Льовкіної, І.О. Петухової. Ірпінь : Університет державної фіскальної служби України, 2020. 554 с. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi66/0048674.pdf>.
18. Загальна психологія. Теоретико-методологічні основи науки : навч. посіб. / кол. авт.: О.В. Ловка, Л.Л. Борисенко, Л.А. Колесніченко [та ін.] ; за заг. ред. О.В. Ловкої. Київ : КНЕУ, 2019. 390 с. URL: <http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi71/0051700.pdf>.
19. Загальна психологія: хрестоматія / упоряд.: О.В. Скрипченко, Л.В. Долинська, З.В. Огороднійчук та ін. Київ : Каравела, 2008. 640 с.
20. Загальна, вікова і педагогічна психологія. Практикум / За ред. Д.Ф. Ніколенка. Київ : Вища школа, 1980. 207 с.
21. Зелінська Т. М., Воронова С. В., Хурчак А. Е. Практикум із загальної психології : навч. посіб. Київ : Каравела, 2006. 216 с.
22. Кириленко Т. С. Психологія: емоційна сфера особистості : навч. посіб. Київ : Либідь, 2007. 256 с.
23. Ковальчук О.Б., Когут С.Я. Основи психології та педагогіки / за ред. Л. Ковальчук. Львів : ВЦ ЛНУ ім. І.Франка, 2009. 624 с.
24. Макарова Л.Л., Синельников В.М. Загальна психологія. Київ : Центр навчальної літератури, 2005. 200 с.
25. Максименко С.Д. Загальна психологія : навч. посіб. вид. 3-ге, перероб. та допов. Київ : Центр учбової літератури, 2008. 272 с. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/TSUL/0007337.pdf>.
26. Матвійчук Т.Ф. Психологія : навч.-метод. посіб. Львів : ГАЛИЧ-ПРЕС, 2018. 76 с. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi60/0044370.pdf>.
27. М'ясоїд П.А. Загальна психологія : навч. посіб. 3-тє вид., випр. Київ : Вища школа, 2004. 488 с.
28. Основи практичної психології : підручник. / В.Г. Панок, Т.М. Титаренко, Н.В. Чепелева та ін. Київ : Либідь, 2003. 536 с.
29. Основи психології : підручник. / О.В. Киричук, В.А. Роменець, Т.С. Кириленко та ін. ; за заг. ред.: О.В. Киричука, В.А. Роменця. Київ : Либідь, 1999. 632 с.
30. Основи психології : навч. посіб. / А.І. Веракіс, Ю.І. Завалевський, К.М. Левківський. Київ ; Харків : Р.И.Ф., 2005. 416 с.
31. Психологія : навч. посіб. / за заг. ред. Л.М. Кудояра. Суми : Вид-во СумДУ, 2011. 332 с. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi20/0013874.doc>.
32. Психологія : навч. посіб. / О.В. Винославська, О.А. Бреусенко-Кузнєцов, В.Л. Зливков [та ін.]. 2-ге вид., перероб. та допов. Київ : ІНКІОС, 2009. 390 с.
33. Психологія : підручник / за ред. Ю.Л. Трофімова. Вид. 3-тє, стер. Київ : Либідь, 2001. 560 с.
34. Романовська Л.І., Подкоритова Л.О. Основи психології і педагогіки. Львів : Новий Світ-2000, 2011. 452 с.
35. Савчин М.В. Загальна психологія : навч. посіб. Київ : Академвидав, 2012. 464 с.
36. Семенова А.В., Гурін Р.С., Осипова Т.Ю. Основи психології і педагогіки : навч. посіб. Київ : Знання, 2006. 319 с.

37. Сергєєнкова О.П., Столярчук О.А., Коханова О.П., Пасєка О.В. Загальна психологія : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2012. 320 с. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/TSUL/0011647.pdf>.
38. Степанов О.М., Фіцула М.М. Основи психології і педагогіки : підручник. Київ : Академвидав, 2006. 520 с.
39. Трофімов Ю.Л., Рибалка В.В., Гончарук П.А. Психологія : підручник / за ред. Ю.Л. Трофімова. 3-тє вид., стер. Київ : Либідь, 2001. 560 с.
40. Цигульська Т.Ф. Загальна та прикладна психологія. Київ : Наукова думка, 2000. 191 с.
41. Цимбалюк І.М. Психологія : навч.-метод. посіб. Київ : Професіонал, 2004. 216 с.
42. Шапар В. Психологічний тлумачний словник : близько 2500 слів. Харків : Прапор, 2004. 640 с.
43. Brinkmann S. Persons and their minds. Towards an integrative theory. New York : Routledge, 2018. 153 p. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi67/0049276.pdf>.
44. Emotional Intelligence: Current Research and Future Perspectives on Mental Health and Individual Differences / F. Andrei [et al.] (eds.). Lausanne : Frontiers Media SA, 2022. 106 p. URL: <http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi71/0051208.PDF>.
45. Human Development / The Human Development Teaching & Learning Group. Portland State University Library, 2021. 424 p. URL: <http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi72/0052718.pdf>.
46. Joranger L. An Interdisciplinary Approach to the Human Mind : Subjectivity, Science and Experiences in Change. London : Routledge, 2019. 142 p. URL: <http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi71/0051275.pdf>.
47. Matsumoto D. Psychology. Cambridge : Cambridge University Press, 2009. 586 p. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Kushynova/0034379.pdf>.
48. Studying Babies and Toddlers : Relationships in Cultural Contexts / L. Li, G. Quinones, A. Ridgway (eds.). Singapore : Springer, 2017. 226 p. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi61/0045296.pdf>.
49. The Comparative Psychology of Intelligence: Macphail Revisited / edited by M. Colombo, D. Scarf, T. Zentall. Lausanne : Frontiers Media SA, 2021. 212 p. URL: <http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi71/0051232.PDF>.
50. The Psychology of Human Thought: An Introduction / R. J. Sternberg, J. Funke (eds.). Heidelberg : Heidelberg University Publishing, 2019. 399 p. URL: <http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi71/0051204.pdf>.
51. Votaw K. General Psychology for Honors Students. Open Educational Resources Collection, 2020. 288 p. URL: <http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi72/0052717.pdf>.

Інформаційні ресурси

1. Наукова бібліотека ЗНУ каталог. URL : <http://ebooks.znu.edu.ua/ufd/index.php>
2. Бібліотека українських підручників. URL : <https://pidruchniki.com/psihologiya/>
3. Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В. О. Сухомлинського. URL : <http://dnpb.gov.ua/ua/>
4. Електронна бібліотека НАПН України. URL : <http://lib.iitta.gov.ua/>
5. Збірник наукових праць Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України «Актуальні проблеми психології». URL : <http://www.appsychology.org.ua/index.php/ua/>
6. Науковий журнал «Психологічний часопис» Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України. URL : <http://www.apsijournal.com/index.php/psyjournal/about>
7. Наукові видання Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, підготовлені за результатами фундаментальних досліджень (доступні для завантаження в форматі PDF) . URL : <http://inpsy.naps.gov.ua/info/273/>
8. Наукометричні фахові видання з психології. URL : <http://inpsy.naps.gov.ua/info/272/>
9. Національна бібліотека України. імені В. І. Вернадського. URL : <http://www.nbuv.gov.ua/>
10. Сайт Інституту соціальної та політичної психології НАПН України. URL : <http://ispp.org.ua>

7. Регуляції та політики курсу

Відповідальність здобувача освіти: Ознайомитися з сторінкою дисципліни на платформі СЕЗН ЗНУ, а саме з: загальними розділами сторінки, термінами виконання завдань, тестів, формами контролю. Підтвердити вивчення рекомендацій «Загальні поради здобувачу освіти» (обов'язково). Гарантувати якість й самостійне виконання навчальних завдань. Присутність та активність на лекціях й практичних заняттях.

Виконання навчального плану дисципліни передбачає системну присутність здобувачів освіти на лекційних і практичних заняттях, своєчасне проходження передбачених форм контролю та виконання завдань для самостійної роботи. Відвідування практичних занять є обов'язковим. Здобувачі, що навчаються за індивідуальним графіком виконують завдання відповідно термінів подання завдань, що розміщені на платформі СЕЗН ЗНУ у модулі: «Для здобувачів освіти, які навчаються за індивідуальним графіком».

Політика академічної доброчесності: Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених Кодексом академічної доброчесності ЗНУ: <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzzlu3>. Письмові роботи, що виконуються здобувачами освіти можуть бути перевірені на наявність плагиату за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення. Усі запозичення та цитування **обов'язково** мають бути оформлені за допомогою посилань на використані джерела з наведенням наприкінці роботи списку джерел, на які подано посилання. Список оформлюється відповідно вимог Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015. Приклади оформлення: <http://library.znu.edu.ua//2018/priklady-26-11-18-converted.pdf>.

Письмові роботи. Здобувачам освіти пропонується виконання завдань для самостійної роботи. Під час оформлення робіт необхідно обов'язково вказувати прізвище та ініціали, шифр академічної групи, назву дисципліни та завдання, що виконується. Пріоритетним під час виконання завдань є самостійність мислення, формулювання власних думок і висновків, неупереджений і відповідальний аналіз чужих думок і текстів, максимальне дотримання норм Кодексу академічної доброчесності Запорізького національного університету.

Формати комунікації між викладачем і здобувачами вищої освіти: в аудиторії під час лекційних, за допомогою повідомлень у СЕЗН ЗНУ на платформі Moodle, на запланованих консультаціях з дисципліни. Відповіді на запити здобувачів освіти через повідомлення в СЕЗН ЗНУ надаються викладачем впродовж трьох робочих днів, якщо вказано: прізвище та ініціали, шифр академічної групи, дисципліна та форма навчання.

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять має бути обґрунтовано освітньою діяльністю здобувача освіти. Обов'язковим є застосування режиму «БЕЗ ЗВУКУ» протягом всього аудиторного заняття.

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

Місія Запорізького національного університету полягає у формуванні європейського простору освіти, науки і культури європейського рівня, здатного активно впливати на громадську думку, забезпечувати соціальне прогнозування у різних сферах на основі фундаментальних і прикладних наукових досліджень. Запорізький національний університет відіграє важливу роль у розвитку економіки, державних інституцій та громадянського суспільства, надаючи їм знань, компетентностей та ідей, необхідних для забезпечення економічного, політичного та соціального розвитку і зростання.

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ доступний за посиланням: <https://tinyurl.com/yckze4jd>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ

Запорізького національного університету: **Банак Віктор Аркадійович**

Електронна адреса: v_banakh@znu.edu.ua

Гаряча лінія: тел. (061) 227-12-76, факс 227-12-88

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок–п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ ЗНУ на платформі MOODLE: <https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, відправте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua.

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі СЕЗН ЗНУ на платформі Moodle, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

ЦЕНТР НІМЕЦЬКОЇ МОВИ, ПАРТНЕР ГЕТЕ-ІНСТИТУТУ: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

ШКОЛА КОНФУЦІЯ (ВИВЧЕННЯ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>